

[Kai Moltke.]

og for sig udmærket godt den socialdemokratiske ordfører, når det spørgsmål bliver rejst: vil dette beløb nu i det store og hele være tilstrækkeligt, og havde der måske ikke været grund til, at man var gået ud over den ramme, som her er sat, ikke mindst når devalueringen af den danske krone tages i betragtning? Men selvfølgelig vil vi støtte en forhøjelse, uanset i og for sig om den slår til eller ej. Nu er perspektiverne for en hurtig opfyldelse af de forpligtelser, vi har påtaget os i FN ved at ville yde u-landshjælp på 1 pct. i alt, jo så at sige blevet skudt helt frem til 1972-73, og jeg vil for mit vedkommende i høj grad støtte enhver forholdsregel til at fremme og fremskynde, at vi opfylder de forpligtelser, vi her internationalt har påtaget os.

I øvrigt skal jeg heller ikke benytte denne lejlighed — fordi der jo kommer andre muligheder — til at komme ind på hele u-landsproblemet, men jeg må sige, at jeg også i høj grad er betænkelig ved disse bundne lån, og at de efter min mening i høj grad kombineres med afsætning og indkøb af netop danske produkter. Jeg kan godt indse, at det at gøre danske varer kendt udadtil på et marked kan have en fremtidig handelsmæssig betydning, men jeg må dog virkelig tage det forbehold, at der kan jo være projekter, som i og for sig er nyttigere; der kan være projekter, som er mere påkrævede, og hvor vi måske ikke netop er den mest egnede partner, men hvor vi er i stand til at yde lån og dermed tilfredsstille det behov, som faktisk er det mest vitale for en udvikling i den rigtige retning i det pågældende land. Derfor tror jeg altså, man skulle give sig til, som det også er blevet sagt af andre her fra talerstolen, at slække på disse temmelig strikse betingelser for, hvad lånebeløbene skal anvendes til.

En virkelig u-landshjælp ydes ved, at man giver lån, ved at man giver økonomisk og teknisk bistand til sådanne projekter, som har den største betydning for det pågældende lands hurtige og fremskyndede økonomi. I al almindelighed kan jeg heller ikke have noget imod, at feltet udstrækkes til levering af danske fødevarer, noget, som har at gøre med dansk landbrug, som det blev fremdraget af hr. Per Møller. Jeg vil dog

regne med, at sådanne ting højst kan komme i betragtning, hvor der foreligger en akut nødsituation, hvor humanitær hjælp så at sige er en menneskelig pligt for at bringe et u-land ud over en øjeblikkelig krise.

Helt anderledes ligger det med et felt, som hr. Per Møller også nævnte, nemlig bl. a. levering af bedre typer for avlsvæg. Men det er samtidig et i høj grad indviklet og vanskeligt problem, hvad man ikke mindst ved fra de eksperimenter, man foretog gennem vores kvægekspertter i et land som Ghana. Det er jo faktisk sådan, at i visse lande, i visse tropiske zoner f. eks., er dansk avlsvæg temmelig ubrugeligt, ikke i stand til at blive levedygtigt, det degenererer under de derværende klimatiske forhold. Skal der ydes lån til sådanne formål, må vi i alle tilfælde først have vores veterinærer osv. til at undersøge, om det virkelig er egnede ting, vi her kan tilbyde dem for pengene, for ellers kan vi meget let i en situation brænde os ved, at der bruges beløb til at indkøbe nogle ting, som overhovedet ikke er egnede under de derværende klimatiske betingelser.

Med hensyn til de forskellige udviklingsbanker som den asiatiske, de påtænkte afrikanske og måske de latinamerikanske banker, vil jeg meget gerne have nærmere oplysninger om disse bankers karakter, retningerne for deres ledelse og de lånebetingelser, som gives af bankerne for de pågældende områder.

Men med disse bemærkninger skal jeg som helhed give forslaget min tilslutning, måske med en beklagelse af, at beløbet ikke allerede i denne omgang er sat højere, end det er sket i det af regeringen fremsatte forslag.

Ministeren for teknisk samarbejde med udviklingslandene (K. Helveg Petersen): Jeg takker ordførerne for den velvillige modtagelse af forslaget.

Der er under behandlingen her rejst nogle spørgsmål, som det nok er mest naturligt at vi ser på i udvalget, så jeg vil nøjes med at knytte nogle almindelige bemærkninger til nogle af de væsentlige og principielle ting i det, der her er sagt.

Må jeg først give den oplysning i forbindelse med beløbets størrelse, at det skulle være stort nok til, at man i hvert fald kan